

MODÜL 4

EDİLGEN EYLEMLER / *PASSIVES*

ÖRNEK KONUŞMA

Hale : Yeni evinize ne zaman taşınacaksınız?

Nuran : Herhalde gelecek hafta. Daha duvarlar boyanıyor. Sonra yerler cilalanacak. Ayrıca banyodaki fayansların sökülüp yenilerinin takılması lazım. Bütün bu işler bitmeden taşınmamız imkansız.

ÖRNEK CÜMLELER

-II

1. Şehir merkezine yeni bir gökdelen inşa ediliyor. Elli katlı olacakmış.
2. Türkiye'de birkaç yıldır bilgisayar üretiliyor.
3. Fabrikadaki yangın itfaiyeciler tarafından iki saat içinde söndürüldü.
4. Sence dünyadaki enerji sorununu çözmek için neler yapılmalı?
5. Ayran yapmak için yoğurt çırpılıp sulandırılır.

-(I)n

1. Duydun mu? Sibiry'a da yeni bir dinazor iskeleti bulunmuş.
2. Geçen hafta bisikletim çalınmıştı, ama bu hafta hem bisiklet bulundu hem de hırsız yakalandı.
3. Bu gece televizyonda çok güzel bir program yayınlanacağını duydum.
4. Anayasa milletçe onaylandı.
5. Dünyadaki kuraklık sorununa karşı acaba ne şekilde önlem alınabilir?

ALİŞTIRMALAR

- A. Aşağıda Türkiye'deki bazı şehir ve bölgeler ve ünlü oldukları ürünlerin listesi verilmiştir. Bu listeyi ve listenin altında yazılı fiilleri kullanarak örnekteki benzer cümleler yapın.

The table below is a list of some geographical regions and cities in Turkey and the corresponding products for which these regions are famous. Form sentences similar to the example using the list and the verbs listed below.

Örnek:

Çukurova Bölgesi'nde pamuk yetiştirilir.

Şehir ve Bölgeler	Ürünler
Çukurova Bölgesi	pamuk
Ankara	tiftik yünü
Batman	petrol
Karadeniz Bölgesi	findık
Bursa	ipek kumaş
Zonguldak	kömür
Amasya	elma
Ege Bölgesi	üzüm
Kars	peynir

yetiştirmek   yapmak   üretmek/imal etmek   çıkarmak

- B. Bayan İleriyigören çok ünlü bir falcı. Bugüne kadar söylediklerinin hepsi olmuş. Şimdi devletin ileri gelenleri ondan Türkiye'nin geleceği ile ilgili bilgi alıyorlar. Örneğe bakın ve benzer cümleler kurun.

Ms. İleriyigören is a famous fortune-teller. Everything she has predicted has turned out to be true. Now, some of the leading state officials seek her advice concerning the future of Turkey. Look at the example and form similar sentences.

Örnek:

Askerlik hizmeti kaldır_____.
Askerlik hizmeti kaldırılacak.

1. Yeni petrol yatakları bul_____.
  2. Türkiye'nin her tarafında depreme dayanıklı evler inşa et_____.
  3. İstanbul'daki Marmaray projesi zamanından önce bitir_____.
  4. Türkiye'nin her tarafına doğal gaz bağla_____.
  5. Türkiye'nin her yerinde su sorunu hallet_____.
  6. Yirmi tane daha üniversite aç_____.
- C. Büyük bir otelin müdürü etrafı kontrol ederken yarım kalmış işler görüyor. Yanında çalışanlara neler dediğini bulun. Cümlelerinizde aşağıdaki fiilleri kullanabilirsiniz.

During his inspection, the director of a big hotel finds out that some of the daily chores have not been completed. Find out what he says to the employees. (You can use the following verbs in your sentences:

ütülemek, toplamak, kesmek, doldurmak, yıkamak, temizlemek, silmek)

Örnek:

Lobinin camları kirli.
Müdür: Lobinin camları silinmeyecek mi?

1. Yatak çarşafaları ütüsüz.
2. Üçüncü kattaki odaların yatakları dağınık.
3. Koridorlardaki halılar kirli.
4. Mutfak kirli tabak dolu.
5. Havuz boş.
6. Bahçedeki çimler çok büyümüş.

- Ç. Sevil iki gün sonra uzun bir tatile çıkıyor. Yola çıkmadan önce yapılacak şeylerin listesini hazırlamış. Şimdi hangilerini bitirdiğini kontrol ediyor. Örneğe bakarak Sevil'in neler dediğini bulun. (yanında '+' olanlar bitirdikleri, '-' olanlar henüz yapamadıkları)

Sevil is going on a long trip in two days. She prepared a list of all the things she needs to do before she leaves. Now she is going through the list to see which tasks she has already done. Look at the example and find out what Sevil is saying. (Entries marked '+' are the things she has done, and those that are marked '-' are the things that have not been done yet.)

Örnek:

Not : Buzdolabını temizle.

Sevil : *Buzdolabı temizlendi.*

Not : Çiçekleri komşulara bırak.

Sevil : *Çiçekler komşulara bırakılacak.*

- + 1. Uçak biletini al.
- 2. Güneş yağını değiştir.
- 3. Fişleri prizden çek.
- 4. Ayakkabılarını boya.
- + 5. Bankadan para çek.
- + 6. Bavul topla.
- + 7. Kediyi Ayşeler'e götür.
- 8. Perdeleri kapa.

- D. İdil on dört yaşındaki erkek kardeşi Oktay ile yaz tatilinde İstanbul'u geziyor. Oktay'ın İstanbul'un tarihi konusunda oldukça bilgisiz olduğu ortaya çıkıyor. İdil'in Oktay'ın sorularına verdiği yanıtları bulun.

İdil is visiting places of historical interest in Istanbul with her fourteen-year-old younger brother. It turns out that Oktay is quite ignorant about the history of Istanbul. Find out how İdil reacts to his questions.

Örnek:

Oktay: *İstanbul'u kim fethetti? (Fatih Sultan Mehmet)*

İdil: *İstanbul'un Fatih Sultan Mehmet tarafından fethedildiğini bilmiyor musun / öğrenmedin mi?*

1. Süleymaniye Camisi'ni kim yaptı? (Mimar Sinan)
2. Galata Kulesi'ni kim inşa etmiş? (Cenevizliler)
3. Rumeli Hisarı'nı kim yaptırmış? (Fatih Sultan Mehmet)
4. Ayasofya'yı kim camiye çevirdi? (Fatih Sultan Mehmet)
5. Sultanahmet Meydanı'ndaki Yılanlı Sütunu kim getirtti? (7. Konstantin)

E. Aşağıdaki keşif ve icatları kimler yapmış bulun. Daha sonra listedeki fiilleri kullanarak örnektekine benzer cümleler hazırlayın.

Match the discoveries and inventions and the persons behind them listed below. Then form sentences similar to the example using verbs from the list below.

Örnek: *Barometre Toricelli tarafından icat edildi.*

Keşif ve icatlar	Mucitler	Fiiller
barometre	Edison	bulmak
makarna	Eski Mısırlılar	keşfetmek
para	Fleming	icat etmek
yazı	Eski Çinliler	kullanmak
kuduz aşısı	Bell	yapmak
ampul	Toricelli	
penisilin	Sümerler	
telefon	Pastör	
kağıt	Gutenberg	
baskı makinası	Fenikeliler	

F. Mehmet askerde. Dün komutanı ondan bazı şeyleri yapmasını istedi. Bugün onları yapıp yapmadığını kontrol ediyor. Örneğe bakın ve benzer cümleler yapın.

Mehmet is serving in the military. Yesterday his superior officer asked him to carry out certain tasks. Today he is checking whether Mehmet has completed them. Look at the example and form similar sentences.

Örnek:

Komutan : "Çizmelerimi boyadın mı?"

Mehmet : "*Evet, komutanım, hepsi boyandı.*"

1. Patatesleri soydun mu?
2. Camları sildin mi?
3. Üniformalarımı ütüledin mi?
4. Çamaşırları yıkadın mı?
5. Tüfekleri temizledin mi?
6. Ciplerin benzin depolarını doldurdun mu?
7. Telsizleri tamir ettin mi?
8. Duvarları badana yaptın mı?

G. Mustafa Bey bir bankada çalışıyor. Bir sabah işe geldiğinde bazı şeyler görüyor ve bankaya hırsız girdiğini anlıyor. Mustafa Bey'in bu gördüklerini polise telefonda nasıl aktardığını örneğe bakarak bulun.

Mustafa Bey works at a bank. When he comes to work one morning, he realizes that the bank was robbed. Looking at the example, find out what Mustafa Bey tells the police on the phone.

Örnek:

Yerde cam kırıkları var.

Mustafa Bey: Camlar kırılmış.

1. Kasa açık.
2. Kasanın kilidi kırık.
3. Parayı çalmışlar.
4. Alarm bozuk.
5. Duvara büyük bir delik açmışlar.
6. Bekçinin elleri, ayakları ve ağzı bağlı.

Ğ. Ayşe Hanım sabah evde hiçbir işini bitiremeden acele ile işe gitti. Kocasının ise o gün hiç işi yoktu, bütün gün evi topladı. Akşam karısı eve geldiğinde yatak odasına saklandı ve karısının tepkisini izlemeye başladı. Ayşe Hanım'ın evdeki değişiklikleri görünce neler dediğini örneğe bakarak bulun.

Ayşe Hanım did not have any time to do any housework before she rushed to work in the morning. Her husband did not have anything to do that day, so he spent the whole day cleaning the house. When his wife came home in the evening, he hid in the bedroom and watched her reaction. Follow the example and find out what Ayşe Hanım said when she saw what had been done in the house.

Örnek:

Ayşe Hanım : "Aa... *Ev toplanmış.* (birisi evi toplamış)

1. Birisi bulaşıkları yıkamış >> Ayşe Hanım: "Aa, _____."
2. Birisi çamaşırları ütölemiş > Ayşe Hanım: "Aa, _____."
3. Birisi yemek hazırlamış >>> Ayşe Hanım: "Aa, _____."
4. Birisi yerleri süpürmüş >>> Ayşe Hanım: "Aa, _____."
5. Birisi sofrayı kurmuş >>> Ayşe Hanım: "Aa, _____."
6. Birisi gümüşleri parlatmış > Ayşe Hanım: "Aa, _____."
7. Birisi çiçekleri sulamış >>> Ayşe Hanım: "Aa, _____."
8. Birisi mumları yakmış >>> Ayşe Hanım: "Aa, _____."

H. Çok eski bir ev satın aldınız. Mimar evde ne gibi değişiklikler yapabileceğinizi söylüyor.
You bought a very old house. The architect is telling you what kind of changes you can make.

Örnek:

Dış duvarlar boya _____.
Dış duvarlar boyanabilir.

1. Parkeler cilala _____.
2. Giriş kapısı değiştir _____.
3. İki küçük odanın arasındaki duvar kaldır _____.
4. Banyoya yeni fayans döşe _____.
5. Bahçeye çim ek _____.
6. Çatıdaki kiremitler tamir et _____.

- I. Aşağıdaki yemek tarifini edilgen hali kullanarak tekrar yazın.
Rewrite the recipe below using the passive form.

Örnek:

Kalıbı yağlayıp unlayın.
Kalıp yağlanıp unlanır.

KAKAOLU KEK

Malzemeler:

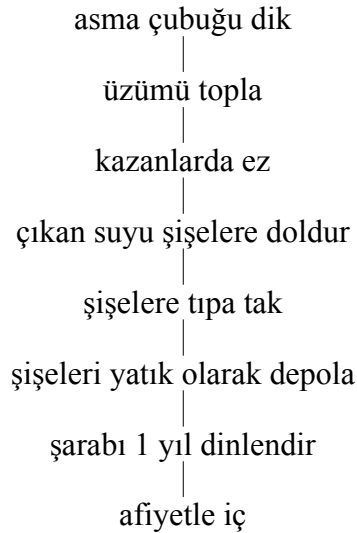
5 yumurta
1 su bardağı toz şeker
1 su bardağı + 3 çorba kaşığı ilave un
2 çorba kaşığı kakao
1 çorba kaşığı limon suyu
limon kabuğu rendesi
yarım paket vanilya

Yapılışı:

1. Kalıbı yağlayıp unlayın.
2. Fırını yakın.
3. Yumurtaları bir kaptaki şekerle birlikte koyulaşmaya kadar çırpın.
4. Bu karışıma limon kabuğu rendesi, vanilya, limon suyu katıp biraz daha çırpın.
5. Elenmiş un ekleyin ve karıştırın.
6. Karışımın yarısını kalıba boşaltın.
7. Tencerede kalan hamura kakao ekleyin. Karıştırıp kalıba boşaltın.
8. Fırında orta ateşte 35-40 dakika pişirin.
9. Fırından çıktıktan sonra soğumasını bekleyin ve kalıptan çıkarın.
10. Üzerine pudra şekeri serpin ve dilimleyin.

- İ.** Bildiğiniz bir yemek tarifini aynı şekilde yazın.
Write a recipe that you know in the same way.
- J.** Aşağıda şarabın nasıl yapıldığına dair bir şema göreceksiniz. Şemayı kullanarak aşağıda ilk cümlesi verilen paragrafı tamamlayın.
The following chart describes how wine is made. Complete the paragraph that starts with the sentence presented below using this chart.

ŞARAP YAPIMI

Şarap yapmak için ilk önce uygun bir yere asma çubuğu dikilir. Daha sonra.....

- K.** Ali 20 yıl sonra doğduğu kasabaya gitmeye karar veriyor ve eski arkadaşı Ahmet'ten kasaba ile ilgili bilgi istiyor. Ahmet mektubunda ona ne gibi değişiklikler olduğunu anlatıyor. Metni okuyun, bu değişiklikleri bulun, daha sonra örneğe bakarak bunların neler olduğunu yazın.

Ali decides to go back to his hometown after 20 years, and he asks his friend Ahmet for updated information on the town. Ahmet writes a letter describing how the town has changed. Read the letter, find out what these changes are and write them down following the example.

Örnek:

Değişiklik : İki yıl önce yeni bir karayolu yaptılar.
Siz : İki yıl önce yeni bir karayolu yapılmış.

Sevgili Ali,

Döneceğini duyunca çok sevindim. Sen gideli burada çok şey değişti. Kasabamızı hiç tanıyamayacaksın. Sana bazı değişiklikleri yazayım da gelince çok şaşırma. En büyük yenilik kasabanın tam ortasından geçen yeni karayolu. Bu yolu iki yıl önce yaptılar. Şimdi kasabamızdan şehre gitmek sadece bir saat sürüyor. Eskisi gibi üç değil. Ama bu yolu yapmak için çok ağaç kestiler. Tabii o da kötü oldu. Ama ne yapalım, bu da uygarlığın bedeli herhalde. Bunun dışında kasabanın kuzeyine tarımsal ilaçlama yapacak uçaklar için küçük bir havaalanı açtılar.

Şimdi üzüleceğin bir haber, kasaba merkezindeki açık hava sinemasını yıkıp yerine kapalı bir sinema binası inşaa ettiler. Bence hiç güzel olmadı. Zaten hiçbir şey açık havada film seyredip çekirdek yemenin yerine geçemez.

Yıllar önce ilkokulumuzu genişlettiler. Şimdi orada hem ilköğretim okulu, hem de lise var. Okulun hemen yanında bir de hastane kurdular. Artık acil durumlar için şehre gitmemiz gerekmiyor.

Tabii bunların dışında birçok küçük değişiklik daha oldu ama istersen onları da gelince göstereyim. Şimdilik hoşça kal. Gözlerinden öperim.

Sevgiler,
Ahmet

L. Aşağıdaki sorulara cevap verin.

Answer the questions below.

1. Düşünen Adam heykeli kim tarafından yapıldı?
2. Aya ilk ne zaman gidildi?
3. 1980 Olimpiyatları kaç ülke tarafından boykot edildi?
4. Fransız İhtilali hangi yıl yapıldı?
5. En eski insan iskeleti Lucy hangi kıtada bulundu?
6. "İnce Memed" romanı kim tarafından yazıldı?
7. İlk atom bombası nereye atıldı?

M. Siz de buna benzer sorular hazırlayın.

Prepare similar questions yourself.

- N. Sizce dünyadaki çeşitli sorunları çözmek için neler yapılmalı/yapılabilir? Aşağıdaki başlıklara bakın ve hepsi için bir iki öneri bulun. Bu sorunların kim ya da kimler tarafından çözülebileceğini de düşünün.

*What do you think can be done to solve some of the burning problems the world is facing?
Look at the topics listed below and think of who might be able to solve them.*

Örnekler:

Bence açlık sorunu çeken ülkelere yiyecek yardımı yapılmalı.

Bu ülkelere tarımsal alanda da yardım edilebilir.

Bu yardımlar Birleşmiş Milletler tarafından yapılmalı.

Açlık:

Çevre kirliliği:

Enerji:

Kutuplardaki buzların erimesi:

Savaş tehlikesi:

Nüfus artışı:

AİDS: